
Shrirama Pattabhisheka 1

श्रीराम-पट्टाभिषेक

Document Information

Text title : Shrirama Pattabhisheka 1 Gita Press version

File name : shrIrAmapATTAbhiShekasargaH_GP.itx

Category : raama

Location : doc_raama

Proofread by : N Seshadri

Latest update : June 10, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 10, 2025

sanskritdocuments.org

શ્રીરામ-પટ્ટાભિષેક

॥ શ્રીરામ પટ્ટાભિષેક સર્ગઃ ॥ Gita Press version

શિરસ્યઞ્જલિમાધાય કૈકેયીનન્દિવર્ધનઃ ।

બભાષે ભરતો જયેષ્ઠ રામં સત્યપરાક્રમમ્ ॥ ૧ ॥

પૂજિતા મામિકા માતા દત્તં રાજ્યમિદં મમ ।

તદ્દદામિ પુનસ્તુભ્યં યથા ત્વમદદા મમ ॥ ૨ ॥

ધુરમેકાકિના ન્યસ્તાં વૃષભેણ બલીયસા ।

કિશોરવદ્ ગુરું ભારં ન વોદુમહમુત્સહે ॥ ૩ ॥

વારિવેગેન મહતા ભિન્નઃ સેતુરિવ ક્ષસ્ન્ ।

દુર્બન્ધનમિદં મન્યે રાજ્યચ્છિદ્રમસંવૃતમ્ ॥ ૪ ॥

ગતિં ખર ઇવાશ્વસ્ય હંસસ્યેવ ચ વાયસઃ ।

નાન્વેતુમુત્સહે વીર તવ માર્ગમરિન્દમ ॥ ૫ ॥

યથા ચારોપિતો વૃક્ષો જાતશ્ચાન્તર્નિવેશને ।

મહાનપિ દુરારોહો મહાસ્કન્ધઃ પ્રશાખવાન્ ॥ ૬ ॥

શીર્યત પુષ્પિતો ભૂત્વા ન કૃલાનિ પ્રદર્શયન્ ।

તસ્ય નાનુભવેદર્થં ચસ્ય હેતોઃ સ રોપિતઃ ॥ ૭ ॥

એષોપમા મહાબાહો ત્વમર્થં વેતુમર્હસિ ।

યદ્યસ્માન્ મનુજેન્દ્ર ત્વં ભર્તા ભૃત્યાન્ ન શાધિ હિ ॥ ૮ ॥

જગદધાભિષિક્તં ત્વામનુપશ્યતુ રાઘવ ।

પ્રતપન્તમિવાદિત્યં મધ્યાહ્ને દીપ્તેજસમ્ ॥ ૯ ॥

તૂર્યસઙ્ઘાતનિર્ઘોષૈઃ કાઞ્ચીનૂપુરનિઃસ્વનૈઃ ।

મધુરૈર્ગીતશબ્દૈશ્ચ પ્રતિબુધ્યસ્વ શેષ્ય ચ ॥ ૧૦ ॥

યાવદાવર્તતે ચક્રં યાવતી ચ વસુન્ધરા ।

तावत् त्वमिह लोकस्य स्वामित्वमनुवर्तय ॥ ११ ॥

भरतस्य वयः श्रुत्वा रामः परपुरञ्जयः ।

तथेति प्रतिजग्राह निषसादासने शुभे ॥ १२ ॥

ततः शत्रुघ्नवयनान्निपुणाः श्मश्रुवर्धनाः ।

सुभ्रुहस्ताः सुशीघ्राश्च राघवं पर्यवारयन् ॥ १३ ॥

पूर्वं तु भरते स्नाते लक्ष्मणे च मलाबले ।

सुग्रीवे वानरेन्द्रे च राक्षसेन्द्रे विभीषणे ॥ १४ ॥

विशोधितजटः स्नातश्चित्रमाल्यानुलेपनः ।

महार्धवसनोपेतस्तस्थौ तत्र श्रिया ज्वलन् ॥ १५ ॥

प्रतिकर्म च रामस्य कारयामास वीर्यवान् ।

लक्ष्मणस्य च लक्ष्मीवानिक्ष्वाकुकुलवर्धनः ॥ १६ ॥

प्रतिकर्म च सीतायाः सर्वा दशरथस्त्रियः ।

आत्मनैव तदा यकुर्मनस्विन्यो मनोहरम् ॥ १७ ॥

ततो वानरपत्नीनां सर्वासामेव शोभनम् ।

यकार यत्नात् डौसल्या प्रहृष्टा पुत्रवत्सला ॥ १८ ॥

ततः शत्रुघ्नवयनात् सुमन्त्रो नाम सारथिः ।

योजयित्वाऽभियङ्गाम रथं सर्वाङ्गशोभनम् ॥ १९ ॥

अग्नयर्कमलसङ्काशं दिव्यं दृष्ट्वा रथं स्थितम् ।

आरुरोह महाबाहू रामः परपुरञ्जयः ॥ २० ॥

सुग्रीवो ऽनुमानश्चैव महेन्द्रसदृशद्युती ।

स्नातौ दिव्यनिर्भैर्वस्त्रैर्जग्मतुः शुभकुण्डलौ ॥ २१ ॥

सर्वालभरणजुष्टाश्च ययुस्ताः शुभकुण्डलाः ।

सुग्रीवपत्न्यः सीता च द्रष्टुं नगरमुत्सुकाः ॥ २२ ॥

अयोध्यायां च सचिवा राज्ञो दशरथस्य च ।

पुरोहितं पुरस्कृत्य मन्त्रयामासुरर्थवत् ॥ २३ ॥

अशोको विजयश्चैव सिद्ध्यर्थश्च समाहिताः ।

मन्त्रयन् रामवृद्ध्यर्थमृद्ध्यर्थं नगरस्य च ॥ २४ ॥

સર્વમેવાભિષેકાર્થં જયાર્હસ્ય મહાત્મનઃ ।
 કર્તુમર્હથ રામસ્ય યદ્ યન્મડ્ગલપૂર્વકમ્ ॥ ૨૫ ॥
 ઇતિ તે મન્ત્રિણઃ સર્વે સન્તિશ્ય ચ પુરોહિતઃ ।
 નગરાન્નિર્યયુસ્તૂર્ણ રામદર્શનબુદ્ધયઃ ॥ ૨૬ ॥
 હરિયુક્તં સહસ્રાક્ષો રથમિન્દ્ર ઇવાનઘઃ ।
 પ્રયયૌ રથમાસ્થાય રામો નગરમુત્તમમ્ ॥ ૨૭ ॥
 જગ્રાહ ભરતો રશ્મીન્ શત્રુઘ્નશ્છત્રમાદદે ।
 લક્ષ્મણો વ્યજનં તસ્ય મૂર્ધ્નિ સંવીજયંસ્તદા ॥ ૨૮ ॥
 શ્વેતં ચ વાલવ્યજનં જગૃહે પરિતઃ સ્થિતઃ ।
 અપરં ચન્દ્રસદ્ગુણં રાક્ષસેન્દ્રો વિભીષણઃ ॥ ૨૯ ॥
 ઋષિસદ્ધૈસ્તદાઽઽકાશે દેવૈશ્ચ સમરુદ્રણૈઃ ।
 સ્તૂત્યમાનસ્ય રામસ્ય શુશ્રુવે મધુરધ્વનિઃ ॥ ૩૦ ॥
 તતઃ શત્રુજયં નામ કુઞ્જરં પર્વતોપમમ્ ।
 આરુરોહ મહાતેજાઃ સુગ્રીવઃ પ્લવગર્ષભઃ ॥ ૩૧ ॥
 નવ નાગસહસ્રાણિ યયુરાસ્થાય વાનરાઃ ।
 માનુષં વિગ્રહં કૃત્વા સર્વાભરણભૂષિતાઃ ॥ ૩૨ ॥
 શડ્ગ્ખશબ્દપ્રણાદૈશ્ચ દુન્દુભીનાં ચ નિઃસ્વનૈઃ ।
 પ્રયયૌ પુરુષવ્યાઘ્રસ્તાં પુરૈ હર્મ્યમાલિનીમ્ ॥ ૩૩ ॥
 દદૃશુસ્તે સમાયાન્તં રાઘવં સપુરઃસરમ્ ।
 વિરાજમાનં વપુષા રથેનાતિરથં તદા ॥ ૩૪ ॥
 તે વર્ધયિત્વા કાકુત્સ્થં રામેણ પ્રતિનન્દિતાઃ ।
 અનુજગ્મુર્મહાત્માનં ભ્રાતૃભિઃ પરિવારિતમ્ ॥ ૩૫ ॥
 અમાત્યૈર્બ્રાહ્મણૈશ્ચૈવ તથા પ્રકૃતિભિર્વૃતઃ ।
 શ્રિયા વિરુરુથે રામો નક્ષત્રૈરિવ ચન્દ્રમાઃ ॥ ૩૬ ॥
 સ પુરોગામિભિસ્તૂર્યેસ્તાલસ્વસ્તિકપાણિભિઃ ।
 પ્રવ્યાહરદ્ભિર્મુદિતૈર્મડ્ગલાનિ વૃતો યયૌ ॥ ૩૭ ॥
 અક્ષતં જાતરૂપં ચ ગાવઃ કન્યાઃ સહદ્વિજાઃ ।
 નરા મોદકહસ્તાશ્ચ રામસ્ય પુરતો યયુઃ ॥ ૩૮ ॥

સખ્યં ચ રામઃ સુગ્રીવે પ્રભાવં ચાનિલાત્મજે ।
 વાનરાણાં ચ તત્ કર્મ હ્યાયચક્ષેડથ મન્ત્રિણામ્ ॥ ૩૯ ॥
 શ્રુત્વા ચ વિસ્મયં જગ્મુરયોધ્યાપુરવાસિનઃ ।
 વાનરાણાં ચ તત્કર્મ રાક્ષસાનાં ચ તદ્ બલમ્ ।
 વિભીષણસ્ય સંયોગમાયચક્ષેડથ મન્ત્રિણામ્ ॥ ૪૦ ॥
 ધૃતિમાનેતદાખ્યાય રામો વાનરસંયુતઃ ।
 હૃષ્ટપુષ્ટજનાકીર્ણમયોધ્યાં પ્રવિવેશ સઃ ॥ ૪૧ ॥
 તતો હ્યભ્યુચ્છ્રયન્ પૌરાઃ પતાકાશ્ચ ગૃહે ગૃહે ।
 ઐક્ષ્વાકાધ્યુષિતં રમ્યમાસસાદ પિતુર્ગૃહમ્ ॥ ૪૨ ॥
 અથાબ્રવીદ્ રાજપુત્રો ભરતં ધર્મિણાં વરમ્ ।
 અર્થોપહિતયા વાયા મધુરં રઘુનન્દનઃ ॥ ૪૩ ॥
 પિતુર્ભવનમાસાદ્ય પ્રવિશ્ય ચ મહાત્મનઃ ।
 કૌસલ્યાં ચ સુમિત્રાં ચ કૈકેયીમભિવાદ્ય ચ ॥ ૪૪ ॥
 તથ્ય મદ્ભવનં શ્રેષ્ઠં સાશોકવનિકં મહત્ ।
 મુક્તાવૈદ્યૃયસઙ્કીર્ણં સુગ્રીવાય નિવેદ્ય ॥ ૪૫ ॥
 તસ્ય તદ્ વચનં શ્રુત્વા ભરતઃ સત્યવિક્રમઃ ।
 હસ્તે ગૃહીત્વા સુગ્રીવં પ્રવિવેશ તમાલયમ્ ॥ ૪૬ ॥
 તતસ્તૈલપ્રદીપાંશ્ચ પર્યઙ્કાસ્તરણાનિ ચ ।
 ગૃહીત્વા વિવિશુઃ ક્ષિપ્રં શત્રુઘ્નેન પ્રચોદિતાઃ ॥ ૪૭ ॥
 ઉવાચ ચ મહાતેજઃ સુગ્રીવં રાઘવાનુજઃ ।
 અભિષેકાય રામસ્ય દૂતાનાઙ્ગાપય પ્રભો ॥ ૪૮ ॥
 સૌવર્ણાન્ વાનરેન્દ્રાણાં ચતુર્ણાં ચતુરો ઘટાન્ ।
 દદૌ ક્ષિપ્રં સ સુગ્રીવઃ સર્વરત્નવિભૂષિતાન્ ॥ ૪૯ ॥
 તથા પ્રત્યૂષસમયે ચતુર્ણાં સાગરામ્ભસામ્ ।
 પૂર્ણૈર્ધટૈઃ પ્રતીક્ષધ્વં તથા કુરુત વાનરાઃ ॥ ૫૦ ॥
 એવમુક્તા મહાત્માનો વાનરા વારણોપમાઃ ।
 ઉત્પેતુર્ગનં શીઘ્રં ગરુડા ઇવ શીઘ્રગાઃ ॥ ૫૧ ॥

જામ્બવાંશ્ચ હનૂમાંશ્ચ વેગદર્શી ચ વાનરઃ ।
 ઋષભશૈવ કલશાઞ્જલપૂર્ણાનથાનયન્ ॥ ૫૨ ॥
 નદીશતાનાં પઞ્ચાનાં જલં કુમ્ભૈરુપાહરન્ ।
 પૂર્વાત્ સમુદ્રાત્ કલશં જલપૂર્ણમથાનયત્ ॥ ૫૩ ॥
 સુષેણઃ સત્વસમ્પન્નઃ સર્વરત્નવિભૂષિતમ્ ।
 ઋષભો દક્ષિણાતૂર્ણં સમુદ્રાજ્જલમાનયત્ ॥ ૫૪ ॥
 રક્તચન્દનશાખાભિઃ સંવૃતં કાઞ્ચનં ઘટમ્ ।
 ગવયઃ પશ્ચિમાત્ તોયમાજહાર મહાર્ણવાત્ ॥ ૫૫ ॥
 રત્નકુમ્ભેન મહતા શીતં મારુતવિક્રમઃ ।
 ઉત્તરાચ્ચ જલં શીઘ્રં ગરુડાનિલવિક્રમઃ ॥ ૫૬ ॥
 આજહાર સ ધર્માત્માનિલઃ સર્વગુણાન્વિતઃ ।
 તતસ્તૈર્વાનરશ્રેષ્ઠૈરાનીતં પ્રેક્ષ્ય તજ્જલમ્ ॥ ૫૭ ॥
 અભિષેકાય રામસ્ય શત્રુઘ્નઃ સચિવૈઃ સહ ।
 પુરોહિતાય શ્રેષ્ઠાય સુહૃદ્ભ્યશ્ચ ન્યવેદયત્ ॥ ૫૮ ॥
 તતઃ સ પ્રયતો વૃદ્ધો વસિષ્ઠો બ્રાહ્મણૈઃ સહ ।
 રામં રત્નમયે પીઠે સસીતં સંન્યવેશયત્ ॥ ૫૯ ॥
 વસિષ્ઠો વામદેવશ્ચ જાબાલિરથ કાશ્યપઃ ।
 કાત્યાયનઃ સુયજ્ઞશ્ચ ગૌતમો વિજયસ્તથા ॥ ૬૦ ॥
 અભ્યષિગ્ધ્યત્રરવ્યાઘ્રં પ્રસન્નેન સુગન્ધિના ।
 સલિલેન સહસ્રાક્ષં વસવો વાસવં યથા ॥ ૬૧ ॥
 ઋત્વિગ્ભિર્બ્રાહ્મણૈઃ પૂર્વં કન્યાભિર્મન્ત્રિભિસ્તથા ।
 યોઘૈશ્ચૈવાભ્યષિગ્ધ્યસ્તે સમ્પ્રહૃષ્ટૈઃ સનૈગમૈઃ ॥ ૬૨ ॥
 સર્વૌષધિરસૈશ્વાપિ દૈવતૈર્નભસિ સ્થિતૈઃ ।
 ચતુર્ભિર્લોકપાલૈશ્ચ સર્વૈર્દેવૈશ્ચ સઙ્ગતૈઃ ॥ ૬૩ ॥
 બ્રહ્મણા નિર્મિતં પૂર્વં કિરીટં રત્નશોભિતમ્ ।
 અભિષિક્તઃ પુરા યેન મનુસ્તં દીપ્તેજસમ્ ॥ ૬૪ ॥
 તસ્માન્વવાયે રાજાનઃ ક્રમાદ્ યેનાભિષેચિતાઃ ।
 સભાયાં હેમકલ્પમાયાં શોભિતાયાં મહાધનૈઃ ॥ ૬૫ ॥

રત્નૈર્નાનાવિઘૈશ્ચૈવ ચિત્રિતાયાં સુશોભનૈઃ ।
 નાનારત્નમયે પીઠે કલ્પયિત્વા યથાવિધિ ॥ ૬૬ ॥
 કિરીટેન તતઃ પશ્ચાદ્ વસિષ્ઠેન મહાત્મના ।
 ઋત્વિગ્મિર્ભૂષણૈશ્ચૈવ સમયોક્ષ્યત રાઘવઃ ॥ ૬૭ ॥
 છત્રં તસ્ય ચ જગ્રાહ શત્રુઘ્નઃ પાણ્ડુરં શુભમ્ ।
 શ્વેતં ચ વાલવ્યજનં સુગ્રીવો વાનરેશ્વરઃ ॥ ૬૮ ॥
 અપરં ચન્દ્રસદ્ગુણં રાક્ષસેન્દ્રો વિભીષણઃ ।
 માલાં જવલન્તીં વપુષા કાઞ્ચનીં શતપુષ્કરામ્ ॥ ૬૯ ॥
 રાઘવાય દદૌ વાયુર્વાસવેન પ્રયોદિતઃ ।
 સર્વરત્નસમાયુક્તં મણિભિશ્ચ વિભૂષિતમ્ ॥ ૭૦ ॥
 મુક્તાહારં નરેન્દ્રાય દદૌ શક્રપ્રયોદિતઃ ।
 પ્રજગુર્દેવગન્ધર્વા નનૃતુશ્ચાપ્સરોગણાઃ ॥ ૭૧ ॥
 અભિષેકે તદર્હસ્ય તદા રામસ્ય ધીમતઃ ।
 ભૂમિઃ સસ્યવતી ચૈવ ફલવન્તશ્ચ પાદપાઃ ॥ ૭૨ ॥
 ગન્ધવન્તિ ચ પુષ્પાણિ બભૂવૂ રાઘવોત્સવે ।
 સહસ્રશતમશ્વાનાં ધેનૂનાં ચ ગવાં તથા ॥ ૭૩ ॥
 દદૌ શતતંવૃષાન્ પૂર્વં દ્વિજેભ્યો મનુજર્ષભઃ ।
 ત્રિંશત્કોટીર્હિરણ્યસ્ય બ્રાહ્મણેભ્યો દદૌ પુનઃ ॥ ૭૪ ॥
 નાનાભરણવસ્ત્રાણિ મહાર્હાણિ ચ રાઘવઃ ।
 અર્કરશ્મિપ્રતીકાશાં કાઞ્ચનીં મણિવિગ્રહામ્ ॥ ૭૫ ॥
 સુગ્રીવાય સ્પર્શં દિવ્યાં પ્રાયચ્છન્મનુજાધિપઃ ।
 વૈદૂર્યમયચિત્રે ચ ચન્દ્રરશ્મિવિભૂષિતે ॥ ૭૬ ॥
 વાલિપુત્રાય ધૃતિમાનઙ્ગદાયાઙ્ગદે દદૌ ।
 મણિપ્રવરજુષ્ટં તં મુક્તાહારમનુત્તમમ્ ॥ ૭૭ ॥
 સીતાયૈ પ્રદદૌ રામશ્ચન્દ્રરશ્મિસમપ્રભમ્ ।
 અરજે વાસસી દિવ્યે શુભાન્ચાભરણાનિ ચ ॥ ૭૮ ॥
 અવેક્ષમાણા વૈદેહી પ્રદદૌ વાયુસૂનવે ।

અવમુચ્યાત્મનઃ કણ્ઠાદ્ધારં જનકનન્દિની ॥ ૭૯ ॥
 અવૈક્ષત હરીન્ સર્વાન્ ભર્તારં ચ મુહુર્મુહુઃ ।
 તામિડ્ગિતણઃ સમ્પ્રેક્ષ્ય બભાષે જનકાત્મજામ્ ॥ ૮૦ ॥
 પ્રદેહિ સુભગે હારં ચચ્ય તુષ્ટાસિ ભામિનિ ।
 અથ સા વાયુપુત્રાય તં હારમસિતેક્ષણા ॥ ૮૧ ॥
 તેજો ધૃતિર્યશો દાક્ષ્યં સામર્થ્યં વિનયો નયઃ ।
 પૌરુષં વિક્રમો બુદ્ધિર્યસ્મિન્નેતાનિ નિત્યદા ॥ ૮૨ ॥
 હનૂમાન્સ્તેન હારેણ શુશુભે વાનરર્ષભઃ ।
 ચન્દ્રાંશુચયગૌરેણ શ્વેતાબ્રેણ યથાચલઃ ॥ ૮૩ ॥
 સર્વે વાનરવૃદ્ધાશ્ચ યે ચાન્યે વાનરોત્તમાઃ ।
 વાસોભિર્ભૂષણૈશ્ચૈવ યથાર્હં પ્રતિપૂજિતાઃ ॥ ૮૪ ॥
 વિભીષણોઽથપિ? સુગ્રીવો હનુમાઞ્જામ્બવાંસ્તથા ।
 સર્વે વાનરમુખ્યાશ્ચ રામેણાકિલ્ષ્ટકર્મણા ॥ ૮૫ ॥
 યથાર્હં પૂજિતાઃ સર્વે કામૈ રત્નૈશ્ચ પુષ્કલૈઃ ।
 પ્રહૃષ્ટમનસઃ સર્વે જગ્મુરેવ યથાગતમ્ ॥ ૮૬ ॥
 તતો દ્ધિવિદમૈન્દાભ્યાં નીલાય ચ પરન્તપઃ ।
 સર્વાન્ કામગુણાન્ વીક્ષ્ય પ્રદદૌ વસુધાધિપઃ ॥ ૮૭ ॥
 દૃષ્ટ્વા સર્વે મહાત્માનસ્તતસ્તે વાનરર્ષભાઃ ।
 વિસૃષ્ટાઃ પાર્થિવેન્દ્રેણ કિષ્કિન્ધાં સમુપાગમન્ ॥ ૮૮ ॥
 સુગ્રીવો વાનરશ્રેષ્ઠો દૃષ્ટ્વા રામાભિષેચનમ્ ।
 પૂજિતશ્ચૈવ રામેણ કિષ્કિન્ધાં પ્રાવિશત્પુરીમ્ ॥ ૮૯ ॥
 વિભીષણોઽપિ ધર્માત્મા સહ તૈર્નેરૂતર્ષભૈઃ ।
 લબ્ધ્વા કુલધનં રાજા લઙ્કાં પ્રાયાન્મહાયશાઃ ॥ ૯૦ ॥
 સ રાજ્યમખિલં શાસન્નિહતારિર્મહાયશાઃ ।
 રાઘવઃ પરમોદારઃ શશાસ પરયા મુદા ।
 ઉવાચ લક્ષ્મણં રામો ધર્મજ્ઞં ધર્મવત્સલઃ ॥ ૯૧ ॥
 આતિષ્ઠ ધર્મજ્ઞ મયા સહેમાં
 ગાં પૂર્વરાજાધ્યુષિતાં બલેન ।

तुल्यं मया त्वं पितृभिर्धृता या
 तां यौवराज्ये धुरमुद्गडस्व ॥ ८२ ॥
 सर्वार्त्तना पर्यनुनीयमानो
 यदा न सौमित्रिरुपैति योगम् ।
 नियुज्यमानो भुवि यौवराज्ये
 ततोऽभ्यषिञ्च्यद् भरतं मडात्मा ॥ ८३ ॥
 पौण्डरीकाक्षमेधाभ्यां वाजपेयेन यासकृत् ।
 अन्यैश्च विविधैर्यज्ञैरयजत् पार्थिवात्मजः ॥ ८४ ॥
 राज्यं दशसहस्राणि प्राप्य वर्षाणि राघवः ।
 शताक्षमेधानाजले सद्यश्चान् भूरिदक्षिणान् ॥ ८५ ॥
 आजानुलम्बिबाहुः स महावक्त्राः प्रतापवान् ।
 लक्ष्मणानुयरो रामः शशास पृथिवीमिमाम् ॥ ८६ ॥
 राघवश्चापि धर्मात्मा प्राप्य राज्यमनुत्तमम् ।
 षष्ठे भद्रुविधैर्यज्ञैः ससुहृज्ज्ञातिबान्धवः ॥ ८७ ॥
 न पर्यदेवन्विधवा न य व्यालङ्कृतं भयम् ।
 न व्याधिजं भयं यासीद् रामे राज्यं प्रशासति ॥ ८८ ॥
 निर्दस्युरभवत्लोको नानर्थं कञ्चिदस्पृशत् ।
 न य स्म वृद्धा बालानां प्रेतकार्याणि कुर्वते ॥ ८९ ॥
 सर्वं मुदितमेवासीत्सर्वो धर्मपरोऽभवत् ।
 राममेवानुपश्यन्तो नाभ्यर्क्षिंसन् परस्परम् ॥ ९० ॥
 आसन् वर्षसहस्राणि तथा पुत्रसहस्रिणः ।
 निरामया विशोकाश्च रामे राज्यं प्रशासति ॥ ९०१ ॥
 रामो रामो राम इति प्रजानामभवन् कथाः ।
 रामभूतं जगद्भूद् रामे राज्यं प्रशासति ॥ ९०२ ॥
 नित्यमूला नित्यकृलास्तस्वस्तत्र पुष्पिताः ।
 कामवर्षा य पर्जन्यः सुभस्पर्शश्च मारुतः ॥ ९०३ ॥
 ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्रा लोभविवर्जिताः ।
 स्वकर्मसु प्रवर्तन्ते तुष्टाः स्वैरेव कर्मभिः ॥ ९०४ ॥

આસન્ પ્રજા ધર્મપરા રામે શાસતિ નાનૃતાઃ ।
 સર્વે લક્ષણસમ્પન્નાઃ સર્વે ધર્મપરાયણાઃ ॥ ૧૦૫ ॥
 દશવર્ષસહસ્રાણિ દશવર્ષશતાનિ ચ ।
 બ્રાતૃભિઃ સહિતઃ શ્રીમાન્ રામો રાજ્યમકારયત્ ॥ ૧૦૬ ॥
 રામાયણ કૃલશ્રુતિ
 ધર્મ્ય યશસ્યમાયુષ્યં રાણાં ચ વિજયાવહમ્ ।
 આદિકાવ્યમિદં ચાર્ષ પુરા વાલ્મીકિના કૃતમ્ ॥ ૧૦૭ ॥
 યઃ શૃણોતિ સદા લોકે નરઃ પાપાત્ પ્રમુચ્યતે ।
 પુત્રકામશ્ચ પુત્રાન્ વૈ ધનકામો ધનાનિ ચ ॥ ૧૦૮ ॥
 લભતે મનુજો લોકે શ્રુત્વા રામાભિષેચનમ્ ।
 મહીં વિજયતે રાજા સિપ્તશ્ચાપ્યધિતિષ્ઠતિ ॥ ૧૦૯ ॥
 રાઘવેણ યથા માતા સુમિત્રા લક્ષ્મણેન ચ ।
 ભરતેને ચ કૈકેયી જીવપુત્રાસ્તથા સ્ત્રિયઃ ॥ ૧૧૦ ॥
 ભવિષ્યન્તિ સદાનન્દાઃ પુત્રપૌત્રસમન્વિતાઃ ।
 શ્રુત્વા રામાયણમિદં દીર્ઘમાયુશ્ચ વિન્દતિ ॥ ૧૧૧ ॥
 રામસ્ય વિજયં ચેમં સર્વમકલિષ્ટકર્મણઃ ।
 શૃણોતિ ય ઇદં કાવ્યં પુરા વાલ્મીકિના કૃતમ્ ॥ ૧૧૨ ॥
 શ્રદ્ધાનો જિતક્રોધો દુર્ગાણ્યતિતરત્યસૌ ।
 સમાગમ્ય પ્રવાસાન્તે રમન્તે સહ બાન્ધવૈઃ ॥ ૧૧૩ ॥
 શૃણ્વન્તિ ય ઇદં કાવ્યં પુરા વાલ્મીકિના કૃતમ્ ।
 તે પ્રાર્થિતાન્ વરાન્ સર્વાર્વાન્ પ્રાપ્નુવન્તીહ રાઘવાત્ ॥ ૧૧૪ ॥
 શ્રવણેન સુરાઃ સર્વે પ્રીયન્તે સમ્પ્રશૃણ્વતામ્ ।
 વિનાયકાશ્ચ શામ્યન્તિ ગૃહે તિષ્ઠન્તિ યસ્ય વૈ ॥ ૧૧૫ ॥
 વિજયેત મહીં રાજા પ્રવાસી સ્વસ્તિમાન્ ભવેત્ ।
 સ્ત્રિયો રજસ્વલાઃ શ્રુત્વા પુત્રાન્ સૂયુરનુત્તમાન્ ॥ ૧૧૬ ॥
 પૂજયંશ્ચ પઠંશ્ચૈનમિતિહાસં પુરાતનમ્ ।
 સર્વપાપૈઃ પ્રમુચ્યેત દીર્ઘમાયુરવાપ્નુયાત્ ॥ ૧૧૭ ॥
 પ્રણમ્ય શિરસા નિત્યં શ્રોતવ્યં ક્ષત્રિયૈર્દ્વિજાત્ ।

ઐશ્વર્ય પુત્રલાભશ્ચ ભવિષ્યતિ ન સંશયઃ ॥ ૧૧૮ ॥

રામાયણમિદં કૃત્સ્નં શૃણ્વતઃ પઠતઃ સદા ।

પ્રીયતે સતતં રામઃ સ હિ વિષ્ણુઃ સનાતનઃ ॥ ૧૧૯ ॥

આદિદેવો મહાબાહુર્હરિર્નારાયણઃ પ્રભુઃ ।

સાક્ષાદ્રામો રઘુશ્રેષ્ઠઃ શેષો લક્ષ્મણ ઉચ્યતે ॥ ૧૨૦ ॥

એવમેતત્ પુરાવૃત્તમાખ્યાનં ભદ્રમસ્તુ વઃ ।

પ્રવ્યાહરત વિસભ્યં બલં વિષ્ણોઃ પ્રવર્ધતામ્ ॥ ૧૨૧ ॥

દેવાશ્ચ સર્વે તુષ્યન્તિ ગ્રહણાચ્છ્રવણાત્ તથા ।

રામાયણસ્ય શ્રવણે તૃપ્યન્તિ પિતરઃ સદા ॥ ૧૨૨ ॥

ભક્ત્યા રામસ્ય યે યેમાં સંહિતામૃષિણા કૃતામ્ ।

યે લિખન્તીહ ચ નરાસ્તેષાં વાસસ્ત્રિવિષ્ટપે ॥ ૧૨૩ ॥

કુટુમ્બવૃદ્ધિં ધનધાન્યવૃદ્ધિં

સ્ત્રિયશ્ચ મુખ્યાઃ સુખમુત્તમં ચ ।

શૃત્વા શુભં કાવ્યમિદં મહાર્થં

પ્રાપ્નોતિ સર્વાન્ ભુવિ ચાર્થસિદ્ધિમ્ ॥ ૧૨૪ ॥

આયુષ્યમારોગ્યકરં યશસ્થં

સૌભ્રાતૃકં બુદ્ધિકરં શુભં ચ ।

શ્રોતવ્યમેતન્નિયમેન સદ્ભિ-

રાખ્યાનમોજસ્કરમૃદ્ધિકામૈઃ ॥ ૧૨૫ ॥

॥ ઇત્યાર્ષે શ્રીમદ્રામાયણે વાલ્મીકીયે આદિકાવ્યે યુદ્ધકાણ્ડે

શ્રીરામપટ્ટાભિષેકો નામ અષ્ટાવિંશત્યધિકશતતમઃ સર્ગઃ ॥

Proofread by N Seshadri

In some prints, the adhyAya numbering
divisions are different (131 vs 128).

pdf was typeset on June 10, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

